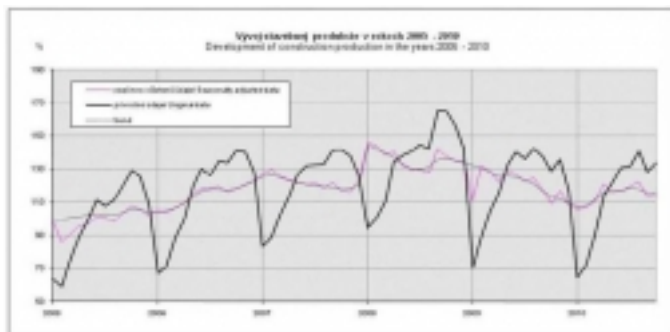

Smerovanie k investíciám s vyššou pridanou hodnotou

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 01.02.2011

Stavebníci: Rok 2011 neveští pre nás nič dobré

Vstup do problematiky z pohľadu realizátorov stavieb poskytol Zsolt Lukáč zo Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska (ZSPS) zastupujúceho zamestnávateľské zväzy na úrovni vlády a osobitne Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (MDVRR). Združenie, ktoré má 160 členov a 20-tisíc zamestnancov, zastrešuje už dve desaťročia celé spektrum profesií od dodávateľov až po vedecko-výskumných pracovníkov. „Rok 2011 neveští pre nás nič dobré. Stavebníctvo sa už tretí rok ocitá v kríze. Od prepadu ideme čoraz hlbšie. Nie je to dobrá správa: v iných odvetviach oživenie už nastalo,“ podotkol na úvod Lukáč a dodal, že pri rádo 5-percentnom prepade odrazenie sa od dna stále nemožno potvrdiť. Len od dopytu na vnútornom trhu bude podľa neho závisieť stavebná produkcia.

„Nie vhodnou úlohou pre nás by bolo získavanie zákaziek pre naše firmy, ktoré si navzájom konkurujú,“ upozornil prezident ZSPS, pričom podnikateľské prostredie v stavebníctve označil za problematické. Najmä vládny návrh, aby transparentnosť verejného obstarávania riešilo namiesto Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) ministerstvo spravodlivosti, sa mu zdá byť komplikovanejší, nie sprehľadňujúci. „Najprekérnejšia vec, ktorá môže zablokovať realizáciu stavby, je kategória neobvykle nízkej ceny. My sme sa snažili tento moment neviest' len do takého ponímania, že stavebné firmy chcú draho stavať. Cena musí byť primeraná, nie na úkor kvality,“ konštatoval Lukáč a vzápätí si položil otázku, či zdefinovanie neobvykle nízkej ceny neznehodnotí konkurenčné prostredie.

Osobná zodpovednosť obstarávateľa je podľa neho ďalší moment, ktorý čaká na svoje uvedenie do praxe. „Trebá zabezpečiť takú úroveň obstarávania, aby bola možná kontrola až do bodu ukončenia realizácie. Keď chcem udržať architektúru priestoru, no pritom rešpektovať nároky na statiku, môže ísť aj o niekoľkonásobok pôvodnej ceny,“ myslí si šéf ZSPS, zároveň však pripúšťa potrebu určiť percento, o ktoré je možná cena navýšiť.

„Legislatíva stále neumožňuje, aby sa odštartovalo súkromné nájomné bývanie. Sme za to, aby stavebné firmy získavali trh a dostatok práce,“ apeloval nepriamo Lukáč na zmenu postoja štátu, pričom vyzdvihol aj potrebu využívania nástrojov európskej politiky, ako sú štrukturálne fondy. Pokiaľ ide o tendre, problémom podľa neho nie sú stavebné firmy či podnikatelia, ale skorumpovaná štátna sféra. „Subdodávateľia bývajú tiež často zdraní z kože dodávateľom,“ obnažil inú stránku zložitej reality.

Trendom sofistikovaná výroba a zelené projekty

Na pokles priamych zahraničných investícií (PZI) o 9 percent poukázal Alexander Škurla z odboru stratégie

a strategických projektov Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO). Hoci dno svetovej hospodárskej krízy, ktoré sa predpokladalo na rok 2010, bolo nakoniec nižšie, situáciu nevidí pesimisticky. „Vyzerá to tak, že predpovede o kríze väčšej ako v roku 1933 neboli pravdivé. Jedna kríza tu bola už v roku 2003, keď klesali akcie technologických spoločností. Pokles bol vtedy ešte nižší,“ zdôraznil Škurla a ako argument pridal, že na rok 2011 sa očakáva rast HDP na úrovni 4,1 %, teda vyššej ako v Európskej únii (okolo 2 %).

Medzi nesporné prednosti Slovenska zaradil predstaviteľ SARIO druhú najnižšiu infláciu v regióne strednej a východnej Európy (CEE) po ČR, otvorenosť voči PZI, a oproti Česku, Poľsku a Maďarsku najvyšší ukazovateľ produktivity práce. Uviedol, že podľa krajiny pôvodu patrili v roku 2009 k najväčším investorom v Európe USA (18 %), potom Nemecko (17 %), Čína (7 %) a Francúzsko (5 %). Nemenej pozitívne je podľa neho vysoké hodnotenie SR medzinárodnými ratingovými agentúrami (A + stable), ako aj z hľadiska schopnosti splácať dlhy. Podľa jednej z nich - Dan & Bradstreet - bolo v roku 2009 najlepšie investičné prostredie z krajín CEE práve na Slovensku, pričom 9 z 10 investorov sa vyjadrilo, že by sem prišli opäť. Ani pozícia v rebríčku jednoduchosti podnikania Doing Business 2011 firmy International Finance Corporation (IFC), kde SR zaujíma 41. miesto, nie je najhoršia. Pokiaľ ide o index ekonomickej slobody za rok 2011, pozícia Slovenska očami Heritage Foundation sa s hodnotou 69,5 (-0,2) ustálila na 37. mieste.

Ako Škurla poznamenal, výstavba nových fabriek má u nás ešte jedno plus, a tým je fakt, že spolu s nimi sa stavia aj ubytovanie pre zahraničných manažérov. Pokiaľ ide o predpokladané tendencie, pripomenul smerovanie k investíciám s vyššou pridanou hodnotou. Investičné stimuly budú podľa neho upriamené k technologickým centrom a sofistikovanej výrobe, trend však bude určite priat' aj zeleným investíciám na úkor emisií, ktorých zníženie do roku 2020 si EÚ stanovila o 20 percent. Jedným z ďalších cieľom je tiež zrealizovanie trhu, aby už viac nevznikali zbytočné bubliny. „Optimizmus spočíva v presvedčení, že spoločnými silami dokážeme zmeniť tie mínusy na plusy, aby mal z toho úžitok každý,“ uzavrel Škurla svoju prezentáciu nazvanú Aktuálna pozícia Slovenska v tabuľkách zahraničných investorov.

Zaujímavú sondu do jednotlivých realitných segmentov z hľadiska obchodovania a zrealizovaných transakcií, ktorú na diskusnom stretnutí ponúkli Richard Churý (REMAX Slovakia) a Ermanno Boeris (Colliers International), prinesieme v najbližšom článku.

Grafy - ZSPS (1), SARIO (2-5)

1. Vývoj stavebnej produkcie na Slovensku v rokoch 2005 až 2010
2. Makroekonomická pozícia Slovenska a EÚ z pohľadu vývoja HDP
3. Inflácia v krajinách strednej a východnej Európy (medziročné porovnanie)
4. Otvorenosť Slovenska voči PZI
5. Prílev PZI do SR

01.02.2011 09:55, SF / Juraj Pokorný